

საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრო
**გარემოსდაცვითი ნებართვისა და სახელმწიფო
ეკოლოგიური ექსპერტიზის დეპარტამენტი**

საქართველო, 380062 თბილისი, ფალაშვილის ქ. 87. ტელ: 25-20-50; ფაქსი: 29-41-24

სახელმწიფო ეკოლოგიური ექსპერტიზის

დასკვნა პროექტზე

№ 1

“20” იანვარი 2000 წ.

1. საერთო მონაცემები

1. პროექტის დასახელება – ფოთის ნავსადგურის ნავთობპროდუქტების გადასატვირთი და შესანახი ტერმინალი
2. პროექტის სტადია – გარემოზე ზემოქმედების წინასწარი შეფასების ანგარიში
3. პროექტი შედგენილია – საკონსულტაციო ფირმა “ზენიტ-გამა“-ს მიერ
4. ობიექტის ადგილმდებარეობა – ფოთის ნავსადგური
5. დამკვეთი – ფოთის ნავსადგურის ადმინისტრაცია
6. პროექტი წარმოდგენილია – ფოთის ნავსადგურის ადმინისტრაციის მიერ
7. საპროექტო მასალები მიღებულია 02. 11. 1999 წ.

II. ძირითადი საკრომქტო გადაწყვეტილებანი

სახელმწიფო ეკოლოგიურ ექსპერტიზაზე წარმოდგენილი "ფოთის ნავსადგურის ნავთობპროდუქტების გადასატვირთი და შესანახი ტერმინალის" პროექტის გარემოზე ზემოქმედების წინასწარი შეფასების ანგარიში შედგენილია საკონსულტაციო ფირმა "ზენიტ-გამა"-ს მიერ.

ტერმინალის მშენებლობა გათვალისწინებულია ფოთის ნავსადგურის ე.წ. "მეორე რაიონის" (ჩრდილოეთის) და №1 ნავმისადგომის (ნაწილობრივ №2 ნავმისადგომის) მიმდებარე ტერიტორიაზე. სარეზერვუარო სასაწყობო მეურნეობა ესაზღვრება №3 ნავმისადგომის ზურგს, ტექნოლოგიური მოედანი კი №1 და №2 ნავმისადგომს და უშუალო სიახლოვესაა 1999 წელში ამოქმედებულ საბორნე კომპლექსთან. ტერმინალის ტერიტორია შეადგენს 2,5ჰა-ს მათ შორის სასაწყობო მეურნეობისათვის 1,6ჰა, ტექნოლოგიური მეურნეობისთვის 0,38ჰა, შენობა-ნაგებობებისთვის 0,52ჰა.

სასაწყობო მეურნეობის ტერიტორიაზე გათვალისწინებულია რკინიგზის ესტაკადის მშენებლობა 22 ვაგონციხტერნის ერთდროულად მისაღებად, ორი 10000 მ³ ტევადობის და ერთი 8000 მ³ ტევადობის ფოლადის რეზერვუარების მშენებლობა, ტექნოლოგიური რეგლამენტით გათვალისწინებული ყველა საჭირო დამხმარე მოწყობილობებისა და ინფრასტრუქტურის ელემენტების მონტაჟით.

ტექნოლოგიური მოედანი, რომლის დანიშნულებაცაა სარეზერვუარო პარკიდან გადატუმბული ნავთობპროდუქტების ჩატვირთვა, როგორც ავნიშნეთ მოიცავს №1 ნავმისადგომისა და ნაწილობრივ №2 ნავმისადგომის ტერიტორიას და შედგება: ნავთობპროდუქტების ტანკერში ჩასატვირთი და ტანკერიდან გადმოსატვირთი სტენდერების და სამსახურებო ბაქნებისგან, სპეციალური მილსადენებით აღჭურვილი წყლის ფარდის შესაქმნელ სატუმბი სადგურისაგან, ავტომატური ხანძარსაქრობი ქსელისაგან, ელექტრომომარაგების, წყალმომარაგების, კანალიზაციისა და კავშირგაბმულობის სამოედნო ქსელებისგან, ასევე სხვა დამხმარე მოწყობილობებისგან.

ტერიტორიის გარეთა შენობა-ნაგებობები შედგება სანიაღვრე წყლების გამწმენდი ნაგებობებისგან (საერთო სიმძლავრე 25 ლ/წმ), ნავთობპროდუქტებით დაბინძურებული წყლების გამწმენდი ნაგებობებისგან (სიმძლავრე 1,5 ლ/წმ), წყალგამწმენდი არხებისგან და ნავთობპროდუქტების მისაწოდებელი 3 მილსადენისგან. ასევე სხვა საჭირო მოწყობილობა-დანადგარებისგან, რაც უზრუნველყოფს სისტემის მუშაობას შევიწროვდაც გასათვალისწინებელი უსაფრთხოების დაცვისა და გარემოსდაცვის მოთხოვნებიდან გამომდინარე.

წარმოდგენილ ანგარიშში დეტალურად არის განხილული შენობა-ნაგებობების და მოწყობილობების ტექნიკური მახასიათებლები.

ცალკე თავს აქვს დაიძინილი სატრანსპორტო სისტემის აღწერა, მათ შორის ცალკე-ცალკე დახასიათებული საზოგადო ტრანსპორტის რემონტის ტერმინალის და საავტომობილო ტრანსპორტის ტექნიკური აღჭურვილობა.

ანგარიშში განხილულია და მოგადად არის შეფასებული ფიზიკური, ბიოლოგიური და სოციალურ-ეკონომიკური გარემო.

ფიზიკური გარემო მნიშვნელოვან ასახვას ტერიტორიის ატმოსფერო-აგროლოგიის მხრივ ეკონომიკურად და უსაფრთხოების მხრივ. ატმოსფერო-აგროლოგიური მონიტორინგის შედეგად დაიზინილია, რომ ტერიტორიაზე არის მნიშვნელოვანი ცვლილებები.

ანგარიშის ცალკე თავში არის განხილული ბიოლოგიური გარემო და ეკონომიკური გარემო. გარემოსდაცვითი ზომების და რეკონსტრუქციის შედეგად უსაფრთხოება წარმოდგენილია მასალები განსაზღვრული უსაფრთხოების მონიტორინგის შედეგად.

ანგარიშის საბოლოო გარემო

წარმოდგენილია მასალები განათლების, ჯანდაცვის და კულტურული მონაცემების შესახებ. აღწერილია სოციალური გარემო.

გარემოზე ზემოქმედების წინასწარი შეფასებისას ძირითადი ყურადღება აქვს დათმობილი საწარმოო ნარჩენების წარმოქმნისა და რეგულირების, ასევე ჩამდინარე წყლებისა და ჰაერში მოსალოდნელი ემისიების საკითხებს.

გარემოზე ზემოქმედების წინასწარი შეფასების ანგარიშის თავში “ტერიტორიის ეკოლოგიური აუდიტი” აღწერილია ტერმინალისთვის გათვალისწინებულ ტერიტორიაზე არსებული ეკოლოგიური სიტუაცია.

ანგარიშის ბოლოში მოცემულია ნავთობპროდუქტების გადამტვირთავი და შესანახი ტერმინალის გარემოზე ზემოქმედების წინასწარი შეფასება დასკვნებისა და რეკომენდაციების სახით.

სახელმწიფო ეკოლოგიური ექსპერტიზის პროცესში გამოვლენილი შენიშვნები ასახულია წინამდებარე დასკვნის III თავში.

III. შენიშნება

გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ძირითადი ანგარიშის შედეგისას აუცილებლად იქნას გათვალისწინებული შემდეგი საკითხები:

1. დაზუსტდეს სანიაღვრე წყლების რა ნაწილი მიეკუთვნება პირობითად სუფთა წყლებს და რამდენ წუთიანი ნაკადის გაწმენდა იქნება შესაძლებელი. დაზუსტდეს გამწმენდი ნაგებობების ტექნიკური მახასიათებლები გასაწმენდი წყლის ქვედა და ზედა ზღვრების მითითებით.
2. ქიმიური ნივთიერებების ზღვრულად დასაშვები ჩაშვების (ზ.დ.ჩ) ნორმატივები დადგინდეს ამ ნივთიერებების ზღვრულად დასაშვები კონცენტრაციებიდან (ზ.დ.კ) გამომდინარე, რომლებიც დადგენილია სასმელ-სამეურნეო და თევზსამეურნეო კატეგორიის ზედაპირული წყლების ობიექტებისათვის.
3. შემუშავებული იქნას ნავთობპროდუქტების დაღვრაზე რეაგირების გეგმა. აღნიშნული შეთანხმდეს საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროსთან.
4. გარემოზე ზემოქმედების წინასწარი შეფასების ანგარიშის პუნქტ 2.4-ს დაემატოს ქვეპუნქტი "ზღვაში მავნე ნივთიერებების ზელიმიტური" მუდმივი, ასევე ზალპური ან ავარიული ჩაშვებით გამოწვეული ზღვის წყლის დაბინძურებისას სახელმწიფოსათვის მიყენებული ზიანის შესახებ, რომელიც განისაზღვრება დებულებით "მავე ზღვის წყლების დაბინძურებით სახელმწიფოსთვის მიყენებული ზიანის გაანგარიშების შესახებ". დამტკიცებულია საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრის 07.05.98 წლის №67 ბრძანებით (სახ. რეესტრი №090.012.003.278. 28.05.98წ.).
5. გამოირიცხოს ტერმინალის ტერიტორიაზე ქიმიური ნივთიერებების გადამზიდი ცარიელი ტევადობის რკინიგზის ვაგონციხტერნების რეცხვა-დამუშავება.
6. ატმოსფერული ჰაერის მავნე ნივთიერებებით შესაძლო დაბინძურების გაანგარიშებისას ნავთობპროდუქტების აორთქლებაზე (გაფრქვევაზე) აუცილებლად იქნას მხედველობაში მიღებული სხვა ადვილქროლადი ქიმიურ ნივთიერებათა (იზოპროპილის სპირტი, პროპილენგლიკოლი, დიქლორეთანი, პიროლიზური ფისი) მახასიათებლები, რაც აუცილებელია ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების სრული დახასიათებისათვის. ასევე გათვალისწინებული იქნას გემების (მცურავი საშუალებების) ღიზელ-გენერატორებიდან ატმოსფეროში მავნე ნივთიერებების გაფრქვევის საკითხი.
7. დეტალურად იქნას განხილული ტერმინალის ფუნქციონირებისას ზალპური (ავარიული) გაფრქვევების შესაძლებლობები და მათი თავიდან აცილების ღონისძიებები.
8. არსებულ სათანადო მეთოდურ სახელმძღვანელოებზე დაყრდნობით ატმოსფერული ჰაერის მავნე ნივთიერებებით შესაძლო დაბინძურების ანგარიშის სრულყოფილად ჩატარებისათვის დამატებით წარმოდგენილი იქნას:

- აირჰაერმტვერსატარში (მილში) ჰაერის დამაბინძურებლის მაქსიმალური კონცენტრაცია (მგ/მ^3);

- გაფრქვევის წყაროებიდან ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვეული დამაბინძურებელ ნივთიერებათა გაბნევის გამოკვლევის საფუძველზე გამოვლენილი, ჰაერის დამაბინძურებელი ნივთიერებების ატმოსფერულ კონცენტრაციათა განაწილების დამახასიათებელი მონაცემები (ცხრილები, გაბნევის რუკები).

9. წარმოდგენილი ანგარიშის 3.3.3. პუნქტში “შემაერთებელი მილსადენები”, მითითებული საკითხი ნავთობპროდუქტების გადატვირთვისათვის მცურავი რეზერვუარის გამოყენების შესახებ განხილული იქნას ცალკე პროექტის სახით.

10. დაზუსტდეს ტერმინალის მშენებლობისა და ფუნქციონირების პროცესში საწარმოო, ტოქსიკური და საყოფაცხოვრებო ნარჩენების მოსალოდნელი ოდენობები და მათი განთავსების შესაძლო პირობები საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროსთან შეთანხმებით.

11. გარემოზე ზემოქმედების ძირითადი ანგარიში შეთანხმდეს საქართველოს საზღვაო ადმინისტრაციასთან, ქალაქის ხანძარსაწინააღმდეგო სამსახურთან, ქალაქის სანიტარულ-ეპიდემიოლოგიურ სამსახურთან და გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების ფოთის საქალაქო სამმართველოსთან.

IV. დასკვნა

ფოთის ნავსადგურის ადმინისტრაციის მიერ სახელმწიფო ეკოლოგიურ ექსპერტიზაზე წარმოდგენილი "ფოთის ნავსადგურის ნავთობპროდუქტების გადასატვირთი და შესანახი ტერმინალის" პროექტის და გარემოზე ზემოქმედების წინასწარი შეფასების ანგარიში მისაღება, რაც ნავსადგურის ადმინისტრაციას აძლევს პროექტირებისა და წინასწარი მოსამზადებელი სამუშაოების ჩატარებისას უფლებას. ძირითადი საქმიანობის დაწყება შესაძლებელი იქნება გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ძირითად ანგარიშში ამ დასკვნის III თავში მოყვანილი შენიშვნების გათვალისწინების შემთხვევაში.

- ექსპერტები:
1. *[Handwritten Signature]* (ი. ოშორიძე)
 2. *[Handwritten Signature]* (მ. მაყარიძე)
 3. *[Handwritten Signature]* (ვ. ქარხია)
 4. *[Handwritten Signature]* (ს. მჭედია)
 5. *[Handwritten Signature]* (თ. იმედაძე)
 6. *[Handwritten Signature]* (თ. ჯალაღანიძე)
 7. *[Handwritten Signature]* (ვ. იაშვილი)

ბ.

[Handwritten Signature]
 გარემოსდაცვითი ნებართვისა და სახელმწიფო ეკოლოგიური ექსპერტიზის დეპარტამენტის თავმჯდომარე (მოადგილე):

[Handwritten Signature]
 განყოფილების უფროსი (მთ. სპეციალისტი):